

6. SINIF GEOMETRİ

KONU ANLATIMI

1. TEMEL KAVRAMLAR

► NOKTA

Boyutu yoktur, sadece yer belirtir.
Büyük harfle gösterilir.

• A

► DOĞRU

İki yönde sonsuza gider.
Üzerinde sonsuz nokta vardır.

Gösterimi: $\overleftrightarrow{AB}$ doğrusu

► DOĞRU PARÇASI

Başlangıç ve bitiş noktası vardır.
Uzunluğu ölçülebilir.

Gösterimi: $[AB]$

► İŞİN

Bir noktadan başlar,
tek yönde sonsuza gider.

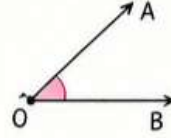

Gösterimi: $\overrightarrow{AB}$

2. AÇI VE AÇI ÇEŞİTLERİ

► AÇI NEDİR?

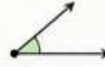
İki ışının ortak başlangıç noktasına açı denir.

► AÇI TÜRLERİ

Dar açı

$0^\circ < \text{açı} < 90^\circ$

Dik açı

$\text{açı} = 90^\circ$

Geniş açı

$90^\circ < \text{açı} < 180^\circ$

Doğru açı

$\text{açı} = 180^\circ$

Tam açı

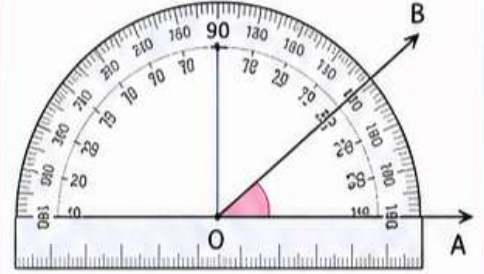
$\text{açı} = 360^\circ$

3. AÇI ÖLÇME

- Açı ölçü birimi derecedir ($^\circ$).
- Ölçüm aracı ilettikidir.
- Açı ölçme adımları:

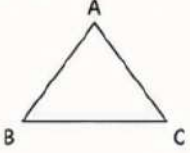
- 1 İletkinin merkezi açının köşesine yerleştirilir.
- 2 Sıfır çizgisi açının bir kenarı ile hizalanır.
- 3 Diğer kenarın gösterdiği derece okunur.

4. ÜÇGENLER

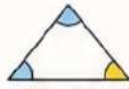
► ÜÇGEN NEDİR?

3 kenar ve 3 açıdan oluşan kapalı şekildir.

ÜÇGENİN İÇ AÇILARI TOPLAMI

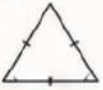
Bir üçgenin iç açıları toplamı 180° 'dir.

$$A + B + C = 180^\circ$$

KENARLARINA GÖRE ÜÇGEN ÇEŞİTLERİ

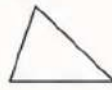
Eşkenar Üçgen
Tüm kenarları eşittir.

İkizkenar Üçgen
İki kenarı eşittir.

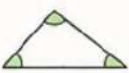

Çeşitkenar Üçgen
Tüm kenarları farklıdır.

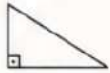

AÇILARINA GÖRE ÜÇGEN ÇEŞİTLERİ

Dar Açılı Üçgen
Üç açısı da dar açıdır.

Dik Açılı Üçgen
Bir açısı dik açıdır.

Geniş Açılı Üçgen
Bir açısı geniş açıdır.

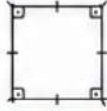

★ Üçgende büyük açı karşısındaki kenar daha uzundur.

5. DÖRTGENLER

► DÖRTGEN NEDİR?

4 kenarlı kapalı şekillerdir.

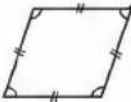
KARE

- Tüm kenarları eşittir.
- Tüm açıları 90° 'dir.

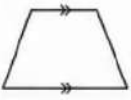
DİKDÖRTGEN

- Karşılıklı kenarlar eşittir.
- Tüm açıları 90° 'dir.

PARALELKENAR

- Karşılıklı kenarlar paraleldir.
- Karşılıklı kenarlar eşittir.
- Karşılıklı açılar eşittir.

YAMUK

- En az bir çift kenarı paraleldir.
- Özel bir türde karşılıklı açılar toplamı 180° 'dir.

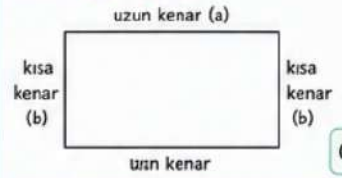
★ Dörtgenin iç açıları toplamı 360° 'dir.

6. ÇEVRE VE ALAN

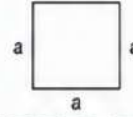
ÇEVRE (Ç)

Şeklin etrafının toplam uzunluğudur.

Dikdörtgen Çevresi

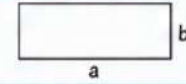
Kare Çevresi

ALAN (A)

Şeklin kapladığı yerdir.

Dikdörtgen Alanı

Kare Alanı

7. ÇEMBER VE DAİRE

ÇEMBER

Sadece sınır çizgisine çember denir.

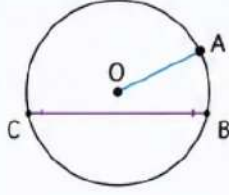

DAİRE

İç bölgesiyle birlikte şekline daire denir.

TEMEL KAVRAMLAR

- Merkez: O noktasıdır.
- Yarıçap (r): Merkezden çembere olan uzaklıktır.
- Çap (d): Merkezden geçip çemberin iki noktasını birleştiren doğru parçasıdır.

$$d = 2 \times r \quad | \quad r = \frac{d}{2}$$

ÖNEMLİ BİLGİLER

- ✓ Aynı çemberin tüm yarıçapları eşittir.
- ✓ Çap, yarıçapın 2 katıdır.
- ✓ En büyük kiriş çaptır.
- ✓ Merkezden eşit uzaklıktaki noktalar çember üzerindedir.

KISA ÖZET

★ Doğru, iki yönde; ışın, tek yönde, doğru parçası, sınırlıdır.

★ Açı ölçü birimi derecedir (°). İletki ile ölçülür.

★ Üçgenin iç açıları toplamı 180°, dörtgenin iç açıları toplamı 360°'dir.

★ Çevre, etraf uzunluk; alan, kapladığı yerdir.

★ Geometride şekilleri iyi anlamak, soruları çözmeye en büyük anahtardır!